

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Dity Řepkové, Ph.D. a přísedících Jaroslava Rejdy a Dagmar Rozkydalové v hlavním líčení konaném dne 16. října 2023 v Brně

takto:

Obžalovaný

D.K., narozený XXXXX v XXXXX, bytem XXXXX, bez zaměstnání, t. č. ve výkonu vazby ve Vazební věznici a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno,

je vinen, že

v blíže nezjištěné době dne 30. 1. 2023 v koupelně bytu ve zvýšeném přízemí bytového domu v XXXXX na ulici XXXXX v úmyslu usmrtit fyzicky napadl minimálně deseti údery, a to až vysoké intenzity tzv. boxerem svého otce J.K., narozeného XXXXX, následně mu v obývacím pokoji nasadil na ruce za zády pouta a přetáhl mu přes hlavu igelitový pytel na odpadky tak, aby nemohl dýchat, což podpořil zakrytím úst přes igelit, a tímto jednáním mu způsobil poranění hlavy v podobě rozsáhlého poranění měkkých tkání hlavy, zejména zhmoždění kůry mozkové, dále poranění hrudníku v podobě zhmoždění měkkých tkání trupu (v bederní krajině až charakteru krevní kapsy) a vícečetných zlomenin žeber, přičemž tato poranění vedla k uvolnění tukových kapének do krevního oběhu a k rozvoji tukové embolie v plicních kapilárách, při mnohočetných tržně zhmožděných ranách hlavy a při krvácení do měkkých tkání trupu způsobil výraznější ztrátu krve, a konečně způsobil dušení v podobě kombinace nedýchatelného prostředí při přetažení plastového pytle na odpadky přes hlavu s uzávěrem dýchacích otvorů, a kombinace výše uvedených traumatických změn vedla k jeho úmrtí, poté tělo zabalil do igelitových pytlů a přelepil lepicí

páskou, byt uklidil, zabalené tělo ponechal v zamčeném obývacím pokoji za sedací soupravou, uzamčený byt opustil a z místa bydliště odjel se všemi svými věcmi ve vozidle svého otce,

tedy

jiného úmyslně usmrtil s rozmyslem,

čímž spáchal

zločin vraždy podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání **16,5 (šestnáct a půl) roku.**

Podle § 56 odstavec 2 písmeno b) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon uloženého trestu zařazuje do **věznice se zvýšenou ostrahou.**

Odůvodnění:

1. Dne 18. 9. 2023 byla na obžalovaného D.K. podána obžaloba Krajského státního zastupitelství č. j. 1 KZV 22/2023-44 pro zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku, jehož se měl obžalovaný dopustit jednáním popsáním v podané obžalobě.
2. **Obžalovaný K.** u hlavního líčení prohlásil svou vinu ve smyslu § 206c trestního řádu. Dále vypověděl, že trvalé bydliště má na městském úřadě a měl zřízenou úložnu na poště. Je rozvedený, má 2 syny, ale nestýká se s nimi. Je vyučený zedník, ale po úrazu páteře se již touto činností nezabýval. Dále se živil jako řidič, kdy jezdil po Evropě a žil v autě. Po dvou autonehodách se mu zhoršil psychický stav. Léčí se se srdcem, bere léky na vysoký tlak a arytmií. V minulosti byl dvakrát odsouzen za vloupání, jednou mu byl uložen podmíněně odložený trest odnětí svobody a jednou obecně prospěšné práce.
3. K věci uvedl, že činu velmi lituje, že se to nemělo stát. Čin spáchal v důsledku vyprovokování a dlouholetého ponižování ze strany otce. Otec pil a když se napil, obžalovaného pomlouval. Matka nad ním držela ochrannou ruku, po její smrti s ním otec přestal komunikovat. Pochopil, že chce být otec asi sám a odstěhoval se. V té době žil asi 10 let v autě, měl brigádu u jednoho vinaře, takže peníze měl. Po nějaké době už ho nebavilo takto žít, chtěl žít jako člověk, tak poprosil otce, jestli se může znova nastěhovat, s čímž otec souhlasil. Prodal auto a dal otci 60 000 Kč na jídlo. Později se dozvěděl, že ho otec pomlouvá, že musí obžalovaného živit, což nechápal, když mu dal takovou finanční částku, která mu připadala přiměřená. Pomluvy se stupňovaly, proto si otce začal nahrávat na telefon. Otec pil každý den, což je zachycené i na nahrávkách. Neumí vysvětlit, proč ostatní svědci vypověděli, že jeho otec neměl problém s alkoholem. Když pil, tak byl agresivní a bouchal do věcí. Když byl ještě dítě, otec jej bil za špatné známky, za pozdní příchody nebo když provedl nějakou klukovinu. Používal k tomu opasek a nejčastěji používal ruku. Matka ho často chránila, když viděla, že to otec přehání, někdy dostala i ona. Když se otec napil, býval agresivní a neurvalý. Stávalo se, že měl takové modřiny, že nemohl jít do školy, nebo dostal facku přes ucho, že neslyšel a hučelo mu v hlavě. Matku psychicky terorizoval tím, že jí nikdy nepomohl, a když třeba na chvíli usnula, tak ji budil boucháním do věcí. Takové bylo jeho dětství. Takhle to fungovalo 50 let. Ten

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Žemlová.

večer to však nějak vyvrcholilo. Otec ho pomlouval před rodinou a známými. Vědomě ho ponižoval. Když otci řekl, že ho ponižuje, ten odpověděl, že si je toho vědom a uchechtl se. Odmítá, že by otce někdy napadl, jak popisuje sestra otce. Nikdy by na otce nesáhl, jelikož měl z něho takový respekt, že by si to nikdy nedovolil. Nebyl rozmazlován, bylo to normální soužití. Měl pocit, že otec není rád, že ho má. Měl pocit, že má raději jeho bratrance. Zkoušel navazovat s otcem řeč, ale bylo to jedním uchem tam a druhým ven. Neměli se o čem bavit. Zpětně lituje, že šel k němu znova bydlet, že si měl raději najít podnájem, ale ten byt byl dost velký a byl to celý život jeho domov. Otec za něho zaplatil dluh ve výši cca 150 000 – 160 000 Kč. Není pravda, že by to byl dluh ve výši 800 000 Kč, jak uvedla teta. Rodičům tuto částku splácel formou nájmu.

4. K samotnému skutku uvedl, že poslední tři dny před skutkem otec každý den pil, do všeho bouchal. Celé se to stupňovalo a čím víc pil, tím víc bouchal a stupňovala se jeho agrese. Ten večer, co se to odehrálo, se otec choval neurvale. Byl opilý, chodil po bytě, bouchal do věcí a plival do dřezu a umyvadla. Šel tedy za ním mu domluvit, ale otec odvětil, že je to jeho byt a že si bude dělat, co chce. V tom se neovládl a chtěl otce umravnit, tak stříkl otci na brýle pepřový sprej. Otec nedostal zásah do očí, ale rozkašlal se, protože ho to dráždilo. Proto poslal otce do koupelny, ať si to opláchne. Otec se dopotácel opilý do koupelny, on pak došel po chvíli za ním. Už si moc nevybavuje, jak se to odehrálo. Nicméně tam došlo k výměně názorů, chytl ho amok a neovládl se. Z kapsy vytáhl boxera a napadl s ním otce. Udeřil ho do břicha a hlavy, asi 5 až 6 úderů. Chtěl, aby to otce bolelo, jako když jej mlátil v dětství. Neví, proč otce napadl zrovna boxerem. Otec začal krváčet z hlavy, pak odešel do obýváku, kam mu donesl papírové ubrousky. Donesl mu také vodu, ale otec chtěl alkohol, došlo k další výměně názorů. Otec si pak šel pro alkohol, sám šel do svého pokoje. Honilo se mu to celé hlavou a pak si uvědomil, že může otec zavolat policii nebo ho vyhodit z bytu. Aby otec nemohl policii zavolat, spoutal ho pouty, které měl v pokoji. Pepřový sprej, boxera a pouta měl u sebe, jelikož dřív dělal hlídače. Při spoutávání se otec nebránil, jak byl opilý, a nechápal, co se děje. Poté měl otec zase nějaké narážky, snažil se ho úplně vytočit, vydeptat. Aby tyto narážky a deptání ukončil, nechtěl už ho dále poslouchat, protože se ho za 50 let napslouchal hodně, tak šel do špajzu, tam vzal igelit a ukončil to tím, že mu ho přetáhl přes hlavu. K činu ho dohnaly emoce, všechno, co se odehrálo, ty pomluvy, to ponižování, to dětství a bití. Všechno se to nahromadilo a nedalo se to zvládnout.
5. Soud po výpovědi obžalovaného podle § 206c odst. 6 trestního řádu upustil od dokazování v rozsahu prohlášení viny, tedy ve vztahu ke skutkovým zjištěním a právní kvalifikaci skutku. Soud dále prováděl dokazování pouze ve vztahu k osobě obžalovaného, resp. k výroku o trestu.
6. Proto byly podle § 211 odst. 5 trestního řádu přečteny znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, a z oboru školství a kultura, odvětví psychologie, specializace penitenciární a kriminologická psychologie.
7. Ze znaleckého posudku z odvětví psychiatrie vyplývá, že obžalovaný v době spáchání trestného činu netrpěl žádnou psychotickou ani jinou závažnou duševní poruchou a nejednal pod vlivem alkoholu. Má podprůměrné, nepěstěné rozumové schopnosti. Trpí smíšenou poruchou osobnosti, která je převážně disociální, anetická, narcistická a nezralá. Duševní porucha neměla v době inkriminovaného činu vliv na jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti. Porucha osobnosti je povahová vada, která není psychiatrickou léčbou změnitelná a nejsou dány důvody pro uložení žádného druhu ochranného léčení, ani podmínky pro uložení zabezpečovací detence.
8. Ze znaleckého posudku z odvětví psychologie vyplývá, že intelektové schopnosti obžalovaného se nachází na hranici pásma slabého průměru a podprůměru. Struktura osobnosti obžalovaného je ve znamení převládající emoční lability, nevázanosti a impulsivity se sníženou schopností sebeovládání, zejména pak v zátěži. Současně jsou přítomny rysy nezralosti, nejistoty a závislé

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Žemlová.

osobnostní struktury. V případě obtíží inklinuje k poraženeckým postojům a vnímá svůj život jako namáhavý. Ve vztazích vyjadřuje výrazný rodinný nesoulad a vzdor proti kontrole ze strany rodiny. Obžalovaný je nespokojený v sociálních vztazích, žije s pocitem, že mu jeho okolí nerozumí a vinu za své obtíže má tendenci svádět na okolí. Je ve vztazích pasivní, nadměru citlivý na kritiku a odmítnutí. Jeho osobnost je submisivní a vyžaduje, aby druzí přebírali odpovědnost za jeho život. Z psychopatologického hlediska obžalovaný vykazuje znaky pro disociální poruchu osobnosti, narcistickou, nekritickou, neschopnou hlubších emocionálních vazeb, která se projevuje lhostejností ke společenským pravidlům, sebestředností, neustálou kritikou ostatních a nedostatkem citu a zájmu o ostatní. Své nedostatky racionalizuje a za své potíže obviňuje ostatní. Jeho chování je doprovázeno nízkou frustrační tolerancí, náladovostí, pocity zlosti a hostility, které se promítají do výbuchu emocí. U obžalovaného nebyly výrazně zastoupeny agresivní podněty, ale emoční osobnost se sníženou schopností sebeovládání, zejména pak v zátěži, v kombinaci s nadměrnou citlivostí na kritiku, může vést u obžalovaného ke snadnému přetížení a případně i k situační agresi. Obecná věrohodnost obžalovaného není forenzně významně narušena. Byly však zaznamenány obranné mechanismy, např. zveličování a vyhýbání. S časovým odstupem od skutku se zvýrazňují obranné mechanismy ve smyslu externalizace viny, racionalizace a sebelitosti. Jednalo se o vraždu spáchanou v subjektivně vypjaté emoční situaci, kdy vyvolávající podnět byl neadekvátní následnému stupňovanému násilnému chování. Obžalovaný měl vztah k otci emocionálně chladný, nepřátelský a konfliktní. Dále ze znaleckého posudku vyplývá nízká pravděpodobnost resocializace.

9. Po provedení výše citovaných důkazů, které byly doplněny opisem z Rejstříku trestů a zprávou o pověsti, ale především s ohledem na prohlášení viny obžalovaného, které bylo soudem přijato, lze konstatovat, že obžalovaný ve výroku rozsudku popsaným jednáním naplnil jak po stránce subjektivní, tak i po stránce objektivní všechny znaky skutkové podstaty zvláště závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku, když s počátečním úmyslem fyzicky ublížit poškozenému – svému otci, ho napadl vysokou intenzitou v koupelně a po následném návratu do svého pokoje se rozhodl, z obavy vyhození z bytu a zavolání policie, poškozeného spoutat a následně mu přetáhnout přes hlavu igelitový pytel, kdy toto v kombinaci s předchozími zraněními mělo za následek smrt poškozeného. Z pohledu provedených důkazů a prohlášení viny obžalovaného tedy není pochyb, že obžalovaný jednal ve formě přímého úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, jelikož věděl, že svým jednáním může způsobit porušení či ohrožení zájmu chráněného trestním zákoníkem a tento následek způsobit chtěl.
10. Soud dodává, že společenská škodlivost jednání obžalovaného je velmi vysoká, kdy samotné naplnění kvalifikované skutkové podstaty zvláště závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 2, trestního zákoníku, vylučuje jakékoliv úvahy o jiné než trestní odpovědnosti. Společenská škodlivost jednání obžalovaného je navíc zvyšována také tím, že jednání směřující proti poškozenému bylo vysoké intenzity, nadto zaměřeno proti osobě blízké a vysokého věku.
11. Při posouzení druhu a výměry trestu se soud řídil hledisky uvedenými v § 37 odst. 1, odst. 2, § 38 odst. 1, odst. 2, odst. 3 a § 39 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku. Hodnotil povahu a závažnost spáchané trestné činnosti z hlediska významu chráněného zájmu, který byl trestnou činností dotčen, způsob provedení trestné činnosti a její následky, okolnosti, za kterých byla trestná činnosti spáchána, osobu pachatele (jeho dosavadní způsob života, jeho pracovní a sociální zařazení, osobní, rodinné a majetkové poměry), míru jeho zavinění, jeho pohnutku, jeho chování po spáchání trestné činnosti, zejména jeho snahu nahradit způsobenou škodu či jiné škodlivé následky, možnosti jeho nápravy, jakož i polehčující či přitěžující okolnosti.
12. Způsob provedení trestné činnosti podrobně popsany ve výrokové části rozsudku, zejména jeho spáchání s rozmyslem, již byl vyjádřen kvalifikačními znaky ve smyslu ustanovení § 140 odst. 2

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Žemlová.

trestního zákoníku, proto nelze k této okolnosti znovu přihlížet v rámci úvah o výměře trestu. Nicméně v této souvislosti nelze přehlédnout vysokou intenzitu a do jisté míry i brutalitu útoku, kdy obžalovaný nejprve poškozeného postríkal pepřovým sprejem, poté po slovní rozepři ho minimálně desetkrát udeřil boxerem do oblasti břicha a hlavy, následně po odchodu do svého pokoje se k poškozenému vrátil a spoutal ho a na závěr poškozenému po další slovní rozepři přetáhl igelitový pytel přes hlavu, tak aby nemohl dýchat. Nelze ani pominout, že trestné činnosti se dopustil v obydlí poškozeného, tedy na místě, které považoval poškozený za chráněné. Při ukládání trestu soud také přihlédl k tomu, že obžalovaný se dopustil nejvíce zavrženého činu vůči otci, osobě v rodině nejbližší, kterému v době činu bylo 71 let, nadto za situace, že mu otec poskytl v nelehké životní situaci obydlí, jídlo a dříve za něho zaplatil i dluhy. Fakt, že i poškozený svým chováním mohl přispět k předchozímu konfliktu, který vyvolal mstivou reakci obžalovaného, nemá na úvahy o škodlivosti jednání obžalovaného zásadní význam.

13. K osobě, osobním poměrům a dosavadnímu životu obžalovaného bylo zjištěno, že před vzetím do vazby žil v bytě s poškozeným. Obžalovaný je rozvedený, bez vazeb ke svým dvěma synům, je dlouhodobě nezaměstnaný. Obžalovaný nebyl projednáván pro přestupek a z hlediska trestní minulosti je třeba na něj pohlížet jako na osobu netrestanou. Nelze však tvrdit, že vedl řádný život. Obžalovaný neprojevil po odchodu manželky žádný zájem o své dva syny, nepracoval a nechal se živit svým otcem důchodového věku. Obžalovaný by vedl před spácháním trestného činu řádný život, jestliže by dodržoval právní řád a další základní normy občanské společnosti, plnil své povinnosti vůči státu i vůči společnosti aj. Za porušování občanských povinností by bylo možné považovat neplnění vyživovací povinnosti, nedostatečnou péči o děti apod. Pro přiznání této polehčující okolnosti proto nestačí, že pachatel dosud nebyl soudně trestán (PÚRY, František. § 41 [Polehčující okolnosti]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 843, marg. č. 18.). Jako významnou polehčující okolnost soud pokládá úplné doznání obžalovaného v podobě prohlášení viny. Takový procesní postup ze strany obžalovaného však nelze přeceňovat, jak se snažila argumentovat obhajoba. Popis skutku v obžalobě je sice podrobněji popsán než v usnesení o zahájení trestního stíhání, ale to je zcela běžné a logické, když je obžaloba výsledkem fáze vyšetřování a zahájení trestního stíhání její začátek. Současně je třeba konstatovat, že popis skutku v obžalobě je podložen celým spisovým materiálem, nikoli pouze výpovědí obžalovaného. Soud se tak neztotožnil s obhajobou, že doznání obžalovaného bylo významné pro objasnění věci. Obžalovaný u hlavního líčení vyjádřil lítost nad spáchaným skutkem a opakovaně uvedl, že se to nemělo stát. Soud však lítost obžalovaného nepovažuje za upřímnou, neboť současně s projevem lítosti obžalovaný odůvodňoval svůj čin zaviněním poškozeného, tj. jeho jednáním vůči němu, jak bylo uvedeno výše. K naplnění polehčující okolnosti podle § 41 písm. o) trestního zákoníku se vyžaduje, aby lítost pachatele byla upřímná, tj. vážně míněná a vyjadřující vlastní postoj pachatele k jím spáchanému trestnému činu. Klade se zde tedy důraz na skutečnost, že nepostačuje pouhý formální projev lítosti (např. prohlášením v průběhu trestního stíhání), ale požaduje se kvalitativně vyšší projev vnitřního postoje pachatele k jeho vlastnímu trestnému činu, a to na základě chování pachatele po činu (PÚRY, František. § 41 [Polehčující okolnosti]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 842, marg. č. 17.).
14. Obžalovaný byl ohrožen zákonnou trestní sazbou v rozmezí 12 až 20 let. Vzhledem ke způsobu a intenzitě poměrně brutálního útoku vůči osobě blízké a vysokého věku, nedostatečnému náhledu a absenci upřímné lítosti obžalovaného shledal soud, že není na místě aplikace § 58 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, jak žádala obhajoba. Soud prohlášení viny obžalovaného zohlednil při ukládání trestu v rozmezí trestní sazby. Je totiž třeba uvést, že bez takového procesního kroku ze strany obžalovaného by soud zvažoval ukládání trestu odnětí svobody při horní hranici trestní sazby, a to právě s ohledem na okolnosti, za nichž byl čin spáchán, resp. se zřetelem k osobnosti obžalovaného. Po zhodnocení všech okolností spáchané trestné činnosti, jakož i s přihlédnutím ke skutečností zjištěným k osobě obžalovaného a možnostem jeho nápravy, dospěl soud k závěru,

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Žemlová.

že odpovídající je uložení trestu odnětí svobody mírně nad polovinu zákonné trestní sazby ustanovení § 140 odst. 2 trestního zákoníku – tedy trest odnětí svobody v trvání 16,5 let.

15. Uložený trest je ze zákona nepodmíněný a pro jeho výkon byl obžalovaný v souladu s § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Soud neshledal u obžalovaného důvody podle § 56 odst. 3 trestního zákoníku, tedy důvody pro zařazení do věznice mírnějšího typu, než ukládá § 56 odst. 2 trestního zákoníku, a to zejména vzhledem k hodnocení obžalovaného coby osoby s nízkou pravděpodobností resocializace.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od doručení opisu rozsudku k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Ve stanovené lhůtě musí být odvolání odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předchází. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo chybí.

Vzhledem k přijetí usnesení podle § 206c odstavec 4, odstavec 6 trestního řádu, kterým bylo přijato prohlášení viny obžalovaného, nelze skutečnosti uvedené v tomto prohlášení napadat opravným prostředkem (§ 206c odstavec 7 trestního řádu).

Odsuzuje-li soud obžalovaného za zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, poučí poškozeného o možnosti požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni. (§ 228 odst. 4 trestního řádu).

Brno 16. října 2023

JUDr. Dita Řepková, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Žemlová.